

Pålitelig forvaltning

Programnotat for tematisk satsingsområde under NAVs FoU-virksomhet

1. Innledning

Dette programnotatet er utarbeidet med bakgrunn i NAVs FoU-plan 2021-2025, som utpeker *pålitelig forvaltning* som ett av fire tematiske satsingsområder i planperioden. Hensikten med tematiske satsingsområder er å bygge opp et godt kunnskapsgrunnlag på områder hvor vi mangler kunnskap i dag, eller der det er særlig viktig med mer kunnskap for at NAV skal lykkes med å løse sitt samfunnsoppdrag. Programnotatet skal konkretisere og gjøre rede for hva vi legger i begrepet *pålitelig forvaltning*, gi en overordnet beskrivelse av kunnskapsbehov, samt skissere opp noen aktuelle forskningsspørsmål. På denne måten skal notatet bidra til god kommunikasjon om temaområdet internt i organisasjonen og mellom NAV, forskningsmiljøer og andre aktører.

Programnotatet er utarbeidet av FoU-seksjonen i Arbeids- og velferdsdirektoratet, med innspill fra ulike avdelinger i direktoratet, NAV fylkesledd, Arbeids- og sosialdepartementet og samarbeidende universitet- og høyskolemiljøer. Notatet er et vedlegg til NAVs FoU-plan, og skal være et levende dokument som revideres jevnlig, slik at beskrivelsene av kunnskapsbehov og aktuelle problemstillinger er oppdaterte.

2. Hva er pålitelig forvaltning?

Pålitelig forvaltning er ett av tre mål i NAVs virksomhetsstrategi (som for tiden er under revidering), sammen med *Flere i arbeid* og *Bedre brukermøter*. Strategien gir ingen utfyllende beskrivelse av de tre målene, men oppgir brukerdrevet utvikling og det å være en synlig samfunnsaktør og fremtidsrettet virksomhet som sentrale virkemidler. NAVs langtidsplan for 2020-2023 fastslår at NAV skal være en «effektiv og kompetent organisasjon med klare ansvarslinjer, en pådriver for å forenkle regelverket og en initiativtaker i samfunnsdebatten», men gir heller ingen nærmere beskrivelse av hva begrepet innebærer. Dermed må vi supplere med andre kilder for å få et mer utfyllende bilde av hva *pålitelig forvaltning* innebærer for NAVs del.

Pålitelighet defineres i Store norske leksikon som *evnen til å virke som tiltenkt*. Et naturlig utgangspunkt for diskusjonen er dermed å starte i NAV-loven, som beskriver NAVs samfunnsoppdrag, og i lovene som gir regler for utøvelse av offentlig myndighet. Ifølge NAV-loven skal NAV være

«... en effektiv arbeids- og velferdsforvaltning, tilpasset den enkeltes og arbeidslivets behov og basert på en helhetlig og samordnet anvendelse av arbeidsmarkedsloven,

folketrygdloven, lov 18. desember 2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen og andre lover som forvaltes av arbeids- og velferdsforvaltningen. Arbeids- og velferdsforvaltningen skal møte det enkelte mennesket med respekt, bidra til sosial og økonomisk trygghet og fremme overgang til arbeid og aktiv virksomhet.»

(NAV-loven § 1)

NAVs hovedoppgaver framgår av NAV-loven §4. Her framgår det at NAV skal forvalte arbeidsmarkedsloven og trygdeloven, sikre rett ytelse til den enkelte, stimulere til arbeidsaktivitet, gi råd og veiledning, bistå arbeidssøkere med å få jobb og arbeidsgivere med å skaffe arbeidskraft, overvåke arbeidsmarkedet og følge opp og kontrollere tjenester, ytelser og utbetalinger.

NAV er et offentlig forvaltningsorgan, og virksomheten må vurderes opp mot forvaltningsverdier og forvaltningsrettslige prinsipper. Ansatte i forvaltningen jobber på vegne av fellesskapet, med utgangspunkt i de fire forvaltningsverdiene demokrati, rettsikkerhet, effektivitet, og faglig integritet (se f.eks. regjeringen.no, eller St.meld. nr. 19 (2008-2009) *Ei forvaltning for demokrati og fellesskap*). I verdien **demokrati** ligger det at forvaltningen skal vise åpenhet og informere om sin virksomhet, og ivareta innbyggernes rett til påvirkning, medvirkning og innsyn i forvaltningens arbeid. Rettssikkerhetshensyn er grunnleggende, og skal sikre den enkelte innbygger mot overgrep og vilkårlighet fra myndighetenes side. **Rettsikkerhet** innebærer krav til måten enkeltsaker behandles på. Saksbehandlingen må være saklig, og viktige elementer som skal ivareta rettsikkerhet er blant annet legalitet, grundighet, forholdsmessighet, likebehandling og etterprøvnbarhet. **Faglig integritet** handler om at ansatte i forvaltningen skal basere sitt virke på kunnskap, godt skjønn, uavhengighet og objektivitet, mens **effektivitet** går ut på å gjøre ting riktig, gjøre de rette tingene og prioritere ressurser for høyest mulig måloppnåelse. Som statlig virksomhet er NAV underlagt reglementet for økonomistyring i staten, og etterlevelsen av dette utgjør også et viktig aspekt av pålitelig forvaltning

Utvalget som har utarbeidet forslag til ny forvaltningslov, kom til at det var nødvendig å foreslå en egen formålsbestemmelse for få frem betydningen av det de mente var et helt sentralt utgangspunkt:

«Loven skal legge til rette for at forvaltningens saksbehandling er god, tillitskapende og effektiv. Den skal ivareta hensynet til den enkelte og til samfunnet.»

(Forslag til ny forvaltningslov, NOU 2019:5)

På denne måten løfter utvalget frem nok en viktig dimensjon i hva som utgjør pålitelig eller god forvaltning – nemlig at forvaltningens saksbehandling skal **inngi tillit** gjennom at den oppfyller reglene som følger av loven. Formålsbestemmelsen peker også på at forvaltningen har ansvar for å ivareta hensynet til den enkelte borger, men at den også skal ivareta hensynet til samfunnet i stort.

3. Prioriterte temaer innenfor pålitelig forvaltning

I det følgende gir vi en kort beskrivelse av kunnskapsbehov og noen aktuelle problemstillinger som handler om to sider ved NAVs utøvelse av pålitelig forvaltning: Rettsikkerhet, regelverksfortolkning, lovanvendelse og skjønnsutøvelse, samt digital velferdsforvaltning. Dette betyr ikke at andre områder er mindre viktige, kun at vi anser kunnskapsbehovet for å være særlig stort og viktig på disse to områdene. Andre områder som vil være viktige å belyse i neste omgang, er for eksempel hvordan organisering og oppgavedeling påvirker forvaltningen av tjenestene og ytelsene, betydningen av kompetanse for pålitelighet i forvaltningen, samt praktisering av kontroll og sanksjoner. Dette notatet vil som nevnt oppdateres med jevne mellomrom, for å sikre at det reflekterer organisasjonens kunnskapsbehov.

3.1 Rettsikkerhet, regelverksfortolkning og lovanvendelse

Hvert år behandler NAV rundt fire millioner søknader om ulike ytelser og hjelpemidler som kan ha stor betydning for søkerens livsopphold eller deltakelse i arbeids- og samfunnsliv. Betydningen av at saksbehandlingen i NAV er rettsriktig, og at enkeltvedtak er tilstrekkelig begrunnet, har stor betydning for brukernes rettsikkerhet. Likevel har temaer og problemstillinger som kan bidra til å belyse i hvilken grad dette er tilfelle, i liten grad vært forsket på. Vi trenger mer kunnskap om hvordan lover og regelverk fortolkes, anvendes og kommuniseres i NAV, og om hvordan kvalitet i saksbehandling defineres og oppfattes, samt om etterlevelse av forvaltningsrettslige prinsipper i saksbehandling og begrunnelser for enkeltvedtak.

Rundskrivene

Rundskrivene er orienteringer om fortolkninger av lover og forskrifter fra departement eller direktorat til underliggende organer og andre berørte parter. Hensikten med rundskrivene er å gi retningslinjer for skjønsmessige vurderinger og forståelsen av det aktuelle regelverket de er utarbeidet for, for å fremme likebehandling, forutsigbarhet og en forsvarlig og effektiv saksbehandling. Rundskrivene skal ivareta NAVs behov for klare instruksjoner til saksbehandlerne, og brukernes behov for informasjon om rettigheter og plikter. Trygdekoordineringsutvalget understreker den betydningen rundskrivene har for å sikre at brukere uten juridisk bakgrunn får riktig informasjon:

«Kompleksiteten i både den norske trygdlovgevingen og de folkerettslige koordineringsreglene tilsier at få, om noen, brukergrupper uten juridisk bakgrunn vil anvende lovverket som sin primære kilde for informasjon om trygdemessige rettigheter og plikter.»

(NOU 2021:8 Trygd over landegrensene)

Vi trenger mer kunnskap om dagens prosesser rundt arbeidet med rundskriv, hvordan og hvorfor de endres over tid, hvordan de kommuniserer regelverksfortolkningene og hvordan de blir brukt i saksbehandling og begrunnelser av enkeltvedtak. For at rundskrivene skal fungere som oppslagsverk for NAVs saksbehandlere, er det viktig at de er presise nok til å gi et riktig bilde av regelverk og unntak, enkle å finne frem i, og at språk og formuleringer i tekstene er forståelige. De må med andre ord oppfylle ambisjoner om korrekt, klart og

brukertilpasset språk i tekster fra det offentlige (se f.eks. språkrådet.no). NAV jobber derfor med å forbedre og forenkle språket i rundskrivene, og vi trenger også forskning som støtter opp under dette arbeidet.

Fortolkning og praktisering av regelverk

Noen betydelige utfordringer koblet til regelverksfortolkning og praktisering av regelverket i NAV ble synliggjort gjennom den såkalte EØS-saken høsten 2019. I dette tilfellet førte en feiltolkning av forholdet mellom trygdeloven og EØS-retten til feilpraktisering av folketrygdlovens oppholds krav ved reiser og opphold i EØS-området. Saken avdekket blant annet et behov for å styrke kompetansen på forholdet mellom trygderett, EØS-rett og annen internasjonal rett – ikke bare i NAV, men også i departementer, påtalemyndighet, rettssystemet og juridiske fagmiljøer. Videre ble kom det frem at systemene for kommunikasjon internt i NAV må styrkes, sammen med rutinene for utarbeiding, oppdatering og kvalitetssikring av rundskriv.

Utvalget som gransket feiltolkningen av regelverket, pekte på at EØS-saken kan være en konsekvens av at andre elementer enn rettssikkerhet har vært vektlagt i politiske styringssignaler:

«Oppmerksomheten til skiftende regjeringer har på dette området vært rettet mot effektiv trygdeforvaltning, bekjempelse av trygdemisbruk og reduksjon av trygdeeksport. Det har vært mindre oppmerksomhet rettet mot hensynet til å sikre enkeltpersoners rettigheter.»

(NOU 2020:9 Blindsonen)

Her er utvalget inne på nok et viktig spørsmål for forståelsen av NAVs evne til å utøve pålitelig forvaltning: Vi trenger mer kunnskap om hvilke konsekvenser krav til effektivitet, kontroll eller politisk trykk kan ha for korrekt regelverksforvaltning.

Skjønnsutøvelse

I forlengelsen av dette trenger vi også mer kunnskap om skjønnsutøvelsen i NAV. Her tenker vi særlig på forvaltningsskjønn eller forvaltningens frie skjønn, som beskriver de sider av en avgjørelse i den offentlige forvaltning som ikke klart fremgår av lov eller ulovfestede rettsregler (snl.no/forvaltningsskjønn). Forvaltningsskjønnet er omgitt av rammer og hensyn som sier noe om hvordan skjønnet skal utøves, og begrensninger som følger av den ulovfestede læren om myndighetsmisbruk. Sentralt i denne er forbud mot vektlegging av utenforliggende hensyn, usaklig forskjellsbehandling og grovt urimelige vedtak.

Det kan f.eks. være aktuelt å belyse om det handlingsrommet saksbehandlere legger til grunn at de har, samsvarer med det faktiske handlingsrommet, og hvordan de vurderer kravene til dokumentasjon for ulike formål (vedtak, herunder både innvilgelse og avslag, sanksjoner etc.). Det er også interessant å se nærmere på NAV-kontorets forvaltning av tjenester til brukerne, inkludert kartlegging og behovsvurderinger. Denne delen av forvaltningen er sentral for brukerens videre oppfølging fra NAV-kontoret, både knyttet til tjenester og ytelser. Videre er det interessant å se på variasjoner i forvaltning og

lovanvendelse mellom ulike ytelser og geografiske områder, og om det finnes ulike forvaltningskulturer i NAV som bidrar til forskjellsbehandling.

Kvalitet i saksbehandling og vedtak

Et forskningsprosjekt som undersøkte årsaker til klager og omgjøring av NAVs vedtak for noen år siden, konkluderte med at NAV bør jobbe mer systematisk med å innhente alle nødvendige fakta og dokumentasjon i saker før vedtak fattes. Videre pekte forskerne på at gode og individuelt begrunnede vedtaksbrev er en nøkkel for å forebygge klager og omgjøring (Mandal m. fl., 2016).

I denne sammenheng er det også relevant å nevne Kanes undersøkelse av NAVs vedtaksbegrunnelser (2018). Kane har gått gjennom 28 anonymiserte enkeltvedtak om arbeidsavklaringspenger og sosialhjelp, samt intervjuet veiledere ved to NAV-kontor i Nord-Norge. Etter forvaltningsloven skal enkeltvedtak fra NAV være begrunnede, og vedtakets rettslige og faktiske grunnlag må komme tydelig frem. Sentrale skjønnsvurderinger skal også beskrives (jf. forvaltningsloven §§ 23-25). Kane finner at begrunnelser påvirkes av juridiske kunnskaper, etatsinterne rutiner og instruksjoner, samt tidsressurser, og anbefaler tydeliggjøring av hvilke individuelle forhold som har ligget til grunn for vedtaket, samt hvilken informasjon som er brakt inn i saken av brukeren selv (ibid).

Begge disse studiene avdekker behov for mer forskning på NAVs saksbehandling og vedtak, for å få et godt kunnskapsgrunnlag for kvalitetssikrings- og forbedringsarbeid. I forlengelsen av dette er klarspråk også en vesentlig faktor for vedtaksbrevene: I hvilken grad lykkes NAVs vedtaksbrev i å kombinere forståelighet med kommunikasjon av brukernes rettigheter og plikter? Er det en risiko for at NAV forenkler vedtaksbrevene så mye at brukernes evne til å ivareta egne rettigheter svekkes?

NAVs interne kvalitetsrapporter har gjennom flere år påpekt utfordringer i saksbehandlingen (Kvalitetsrapport fra NAV Klageinstans til Arbeids- og velferdsdirektoratet 2020). Disse handler om at saker ikke er tilstrekkelig opplyst før vedtak er fattet, spesielt innen helserelaterte ytelser, og om vedtak som mangler individuell begrunnelse til bruker. Internrevisjonen har undersøkt hvorfor disse feilene går igjen år etter år, og konkluderer med at NAV må jobbe mer systematisk med å følge dem opp gjennom nærmere analyser og tiltak mot kvalitetsavvikene (Revisjonsrapport–C2021-19 Forvaltningsrett. Oppfølging av klageinstansens kvalitetsrapporter 2021). På dette området trenger vi et godt kunnskapsgrunnlag for forbedringsarbeidet. I kvalitetsrapportene blir det også pekt på at de rådgivende legene benyttes i for liten grad i NAVs saksbehandling. Det er behov for mer kunnskap om hvordan de rådgivende legene benyttes inn mot saksbehandlingen, og om hvilken betydning bruken har.

Et annet område som er identifisert som utfordrende, er klage- og ankeprosessene. Riksrevisjonens gjennomgang av saksbehandlingstider i NAVs klage og ankesaksbehandling konkluderte med følgende:

«Saksbehandlingstidene i klage- og ankesakskjeden i NAV og Trygderetten er for lange. Lang saksbehandlingstid er en stor påkjenning for brukeren og de nærstående som er avhengig av brukerens inntekter».

Vi trenger et godt kunnskapsgrunnlag for å forbedre klage- og ankesaksbehandlingen, både for å forebygge unødvendige klager gjennom bedre informasjon og individuelt begrunnede vedtak, styrke kvaliteten i saksbehandlingen generelt og ved å forkorte saksbehandlingstiden for klager.

3.2 Digital velferdsforvaltning

Ifølge digitaliseringsstrategien for offentlig sektor skal digitalisering gi en enklere hverdag for folk flest, næringsliv og frivillig sektor gjennom forbedring av tjenestene og effektivisering av offentlige virksomheter (Én digital offentlig sektor, 2019). Videre sier strategien at digitaliseringen skal foregå på en åpen, inkluderende og tillitvekkende måte, og at økt digitalisering skal ivareta innbyggernes rettssikkerhet og personvern (ibid.)

I tråd med disse ambisjonene har NAV de siste årene lagt ut på en digital transformasjonsreise som endrer de grunnleggende måtene virksomheten løser sine oppgaver på. Endringene er gjennomgripende, og vil etter hvert påvirke forvaltningen av alle NAVs ytelser og store deler av tjenestene. NAV har etablert digitale samhandlingsarenaer mellom NAV og brukerne, og automatisert saksbehandlingen for flere av ytelsene etaten forvalter. Fremover vil digital teknologi i økende grad bidra til å løse stadig mer komplekse oppgaver. Digitaliseringen er et verktøy som brukt riktig kan gi vesentlig forbedring av velferdsforvaltningen, blant annet gjennom økt kapasitet og mer tilgjengelige tjenester. Selvbetjeningsløsninger kan stimulere til mer brukermedvirkning, og gi brukere økt innsyn i egen sak. Innebygd beslutningsstøtte kan gi bedre og mer rettssikker saksbehandling. Teknologeutviklingen gjør det mulig å samle og bruke informasjon til å løse offentlige oppgaver. Den gjør det også mulig å forebygge feilutbetalinger og kontrollere om vilkår for tjenester og ytelser er oppfylt på nye måter og i større omfang enn tidligere.

Forholdet mellom rettslig regulering og digitalisering

For NAV innebærer overgangen til digital forvaltning imidlertid store og uløste utfordringer rundt forholdet mellom rettslig regulering og digitalisering, utfordringer som i stor grad er uutforsket. Mangelen på et solid kunnskapsgrunnlag om de rettslige sidene ved automatisering, digitalisering og bruk av stordata og kunstig intelligens innebærer risiko for at den digitale forvaltningen ikke vil ivareta borgernes rettssikkerhet og grunnleggende forvaltningsrettslige prinsipper. Et bedre kunnskapsgrunnlag kan utvide vår forståelse av forholdet mellom rettslig regulering og digitalisering, og styrke arbeidet med etterlevelse. Det kan for eksempel bidra til kvalitetssikring av premissene som legges inn i hel- og delautomatisert saksbehandling, for å minske risikoen for systematiske feil. Vi trenger også mer kunnskap om hvordan vi kan ivareta dokumentasjons- og belyningsbehovet som oppstår når en sak løftes ut av en heldigital vedtaksløsning og inn i det alminnelige rettssystemet for å prøves der. Samt om hvorvidt og hvordan automatisering og

digitalisering påvirker NAVs lovtolkning og utarbeidelsen av rundskriv, samt innspill i lovgivningsprosesser, slik at dette over tid kan føre til en ikke ubetydelig endring av rettigheter.

Brukernes forventninger skapes og formes av digitaliseringen av samfunnet generelt. NAV må lykkes i å utnytte mulighetene ny teknologi byr på for å gjøre tjenestene tilgjengelige og relevante. Samtidig trenger NAV et godt kunnskapsgrunnlag for å sikre at den digitale velferdsstaten styrker borgernes rettssikkerhet gjennom å gjøre det lettere for den enkelte å forstå og å ivareta sine rettigheter, snarere enn å gjøre det vanskeligere. I hvilken grad oppfyller NAVs selvbetjeningsløsninger informasjonsplikten og veiledningsplikten som følger av forvaltningsloven? Er automatisert saksbehandling tilstrekkelig transparent, ivaretar den forvaltningsrettslige krav til begrunnelse av vedtak, og innsyn i hvordan systemet har beregnet seg frem til konklusjonen? Hvordan påvirker regelverket rundt personvern våre reelle muligheter til å oppfylle mange av de digitale ambisjonene, som f.eks. gjenbruk av opplysninger etter «once only»-prinsippet? Og på hvilken måte hindrer dagens lovverk digitalisering av NAVs forvaltning? Dette er noen av problemstillingene det trengs mer forskning på.

Kunnskapsbasert digital utvikling

NAV trenger et godt kunnskapsgrunnlag i form av forskning som forteller hvorvidt og i hvilken grad ulike former for digitalt utviklingsarbeid oppfyller ambisjonene vi har for NAVs digitale transformasjon, men også *hvordan* vi kan lykkes. Vi trenger forskning som understøtter kunnskapsbasert digital utvikling. FoU-virksomhet innenfor det tematiske satsingsområdet Pålitelig forvaltning kan bidra til et bedre kunnskapsgrunnlag for den digitale transformasjonen av NAV. Ved hjelp av ulike virkemidler kan FoU-virksomheten støtte opp under flere faser av utviklingsarbeidet, blant annet ved å fremskaffe kunnskap om utfordringen som må løses og finne inspirasjon til løsninger, samt gjennom evaluering av om og hvordan løsninger virker (effektstudier) og hvordan implementeringen av løsningen har gått (prosessevaluering). Det er avgjørende at forskningen har tilstrekkelig relevans og kvalitet til at den kan bli en integrert del av NAVs digitale utviklingsarbeid.

4. Virkemidler

For å bygge et solid kunnskapsgrunnlag under pålitelig forvaltning, ser vi et særlig behov for større innslag av juridiske perspektiver i forskningen. Samtidig ønsker vi å legge til rette for forskning med flerfaglig innretning, hvor juridiske, samfunnsvitenskapelige og teknologiske perspektiver integreres i fellesprosjekter som kan få fram et helhetlig bilde av forutsetningene for pålitelig forvaltning.

Som beskrevet i NAVs FoU-plan, har NAV flere ulike virkemidler som kan brukes til å dekke kunnskapsbehovene som er beskrevet i dette notatet. Kunnskapsoppsummeringer og litteraturgjennomganger kan bidra til å kartlegge og systematisere hva forskningen sier om ulike problemstillinger. Videre kan det være aktuelt å anskaffe evalueringer og kartlegginger av ulike sider ved virksomheten. Interne og eksterne analyser av saksbehandlingsstatistikk

og dypdykk i kvalitetsutfordringer kan bidra til å utvide forståelsen av utfordringene som er beskrevet i notatet.

Videre vil samarbeidsavtalene med utvalgte universitet- og høyskoler trolig bidra til å bygge et godt kunnskapsgrunnlag under dette tematiske satsingsområdet. Samarbeidsavtalen med Juridisk fakultet ved Universitetet i Oslo, som ble inngått sommeren 2021, er ett eksempel på dette. Målet for samarbeidet er å styrke forskning, utdanning og kompetanse innenfor trygderettslige områder. Samarbeidet skal organiseres gjennom fire programområder:

- Trygderett
- Digital velferdsstat
- Klart språk
- EØS-rett og øvrige internasjonale forpliktelser på trygderettens område

I tillegg satses det på å bygge opp NAV-medarbeideres kunnskap og kompetanse om forvaltningsrett gjennom skreddersydde etter- og videreutdanningsprogrammer, blant annet gjennom vårt strategiske samarbeid med Høyskolen i Innlandet og programområdet «Arbeid først, understøttet av pålitelig forvaltning».

På dette området vil det også være aktuelt for NAV å gå inn i større forskningsprosjekt, for eksempel finansiert over VELKUSAM-porteføljen i Forskningsrådet. Under denne ble det nylig utlyst midler rettet mot rettsvitenskap og juridiske perspektiver på temaer koblet til arbeid og velferd, hvor NAV kan søke sammen med forskningspartnere. eller søke på innovasjonsmidler samme sted sammen med en forskningspartner.

Videre planlegger Arbeids- og sosialdepartementet en egen satsing på rettsvitenskapelig forskning i regi av Forskningsrådet, i samarbeid med Justisdepartementet og Kunnskapsdepartementet. Satsingen vil gi ytterligere muligheter for samarbeidsprosjekter mellom NAV og forskningsmiljøer.

Arbeidet med det nye tematiske satsingsområdet innledes høsten 2021, når årets NAV-konferanse setter tillit på dagsorden. Hvorfor må folk stole på hverandre for at vi skal få til en velferdsstat? Hva er status for tilliten mellom NAV og vanlige folk? Det er noen av spørsmålene som blir belyst av forskere, kommentatorer og andre innledere.

Vi vil ha en åpen utlysning av forskningsmidler i desember 2021, med tildeling i 2022. Utlysningen inviterer forskningsmiljøer til å foreslå prosjekter som belyser relevante problemstillinger innenfor det tematiske satsingsområdet. Disse forskerinitierte prosjektene vil trolig gi verdifulle bidrag til kunnskapsgrunnlaget.

Vedlegg til NAVs FoU-plan 2021-2025

Kilder:

NAV-interne dokumenter

Lenker til Navet – intranett:

[NAVs virksomhetsstrategi](#)

[NAVs langtidsplan](#)

[Kvalitetsrapport fra NAV Klageinstans til Arbeids- og velferdsdirektoratet 2020](#)

[Rapport Moderne ytelsesforvaltning v. 1.0](#)

Lenker til nav.no

[NAVs FoU-plan 2021-2025 \(lenke til nav.no\)](#)

[Programområde Digital velferdsstat, 2021. Vedlegg til Avtale om strategisk samarbeid mellom NAV og Juridisk fakultet, UiO](#)

Lenker til eksterne kilder:

<https://www.sprakradet.no/klarsprak/om-klarsprak/kvifor-klarsprak/>

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/om-forholdet-mellom-politisk-ledelse-og-embetsverk/id2626841/sec2>

<http://www.snl.no/forvaltningsrett>

Øvrige referanser

Én digital offentlig sektor. Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019-2025, Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2019)

Kane, Aina: NAVs begrunnelser av enkeltvedtak. Tidsskrift for velferdsforskning 04/2018

Mandal, Roland m.fl.: Omgjøring av vedtak i Nav og Trygderetten, SINTEF 2016

NOU 2019:5. Ny forvaltningslov — Lov om saksbehandlingen i offentlig forvaltning (forvaltningsloven)

NOU 2020:9 Blindsonen. Granskning av feilpraktiseringen av folketrygdlovens oppholds krav ved reiser i EØS-området.

NOU 2021: 8 Trygd over landegrensene

Reglement for økonomistyring i staten 2021

Riksrevisjonens undersøkelse av årsaker til lang saksbehandlingstid i klage- og ankesaksbehandlingen i NAV og Trygderetten. Dokument 3:8 (2020–2021)

St.meld. nr. 19 (2008-2009) Ei forvaltning for demokrati og fellesskap